



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 82/2026-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti maloletého sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného zákonným zástupcom [REDAKOVANÉ], a sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], právne zastúpených advokátom JUDr. Filipom Geletom, Kukučínova 24, Banská Bystrica, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13CoPom/1/2025 z 26. júna 2025 a proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8CdoR/14/2025 z 22. októbra 2025 takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci**

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 5. decembra 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci v prítomnosti a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na rodinný a súkromný život podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, ako aj práv podľa čl. 9 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa uznesením krajského súdu sp. zn. 13CoPom/1/2025 z 26. júna 2025 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“). Maloletý sťažovateľ sa súčasne domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 ústavy a čl. 5 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu. Sťažovatelia sa okrem toho domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 8CdoR/14/2025 z 22. októbra 2025 (ďalej len „napadnuté

uznesenie najvyššieho súdu“). Zhodne navrhujú napadnuté uznesenia zrušiť, vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať im primerané finančné zadost'učinenie a náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej s'ťažnosti a jej príloh vyplýva, že na Okresnom súde Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sa viedlo konanie o návrhu Okresnej prokuratúry Banská Bystrica (ďalej len „okresná prokuratúra“) na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“), ktorým by súd maloletého s'ťažovateľa dočasne odovzdal do starostlivosti diagnostického centra, a to najdlhšie na dobu 12 týždňov od umiestnenia.

3. Okresná prokuratúra odôvodnila návrh tým, že priaznivý vývoj maloletého s'ťažovateľa je vážne narušený. Poukázala na to, že u maloletého sa dlhodobo vyskytujú výchovné problémy a problémové správanie, tieto sú zadokumentované zápismi a správami zo školy (už od roku 2021), pričom nevhodné správanie maloletého má gradujúcu tendenciu, čo vyvrcholilo vyhrázaním sa iným osobám smrťou, za čo mu bolo vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného vyhrážania. Taktiež uviedla, že maloletý má byť impulzívny, má zníženú schopnosť sebakontroly a jeho nepredvídateľné správanie vyúsťuje do agresivity vrátane fyzických atakov voči iným maloletým deťom, ale aj voči sebe, keďže sa u neho prejavilo sebapoškodzovanie. Poukázala na niekoľko incidentov v rámci školského zariadenia, na to, že mu bol diagnostikovaný Aspergerov syndróm, ako aj na vyjadrenia rodičov, ktorí uviedli, že v domácom prostredí reaguje maloletý neadekvátne, neprijíma nastavené pravidlá, či posúva hranice. Bola toho názoru, že ide o závažné a dlhotrvajúce poruchy správania maloletého, v dôsledku čoho je nevyhnutné vykonať odbornú diagnostiku v diagnostickom centre za účelom zabezpečenia jeho zdravého psychického, fyzického a sociálneho vývinu.

4. Okresný súd návrh okresnej prokuratúry uznesením z 21. júna 2025 zamietol, pretože podľa jeho názoru neosvedčila v zákonom požadovanej miere a intenzite také skutočnosti, ktoré by odôvodnili potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Na základe odvolania okresnej prokuratúry krajský súd napadnutým uznesením zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a maloletého s'ťažovateľa dočasne zveril do starostlivosti diagnostického centra na dobu 3 mesiacov od umiestnenia. Na základe osvedčených skutočností dospel k opačnému záveru, pretože problémy sa u maloletého neustále stupňujú aj napriek stanovenej medikamentóznej liečbe. Vzhliadol okamžitú potrebu zakročiť a vykonať potrebnú diagnostiku, aby sa maloletému poskytla potrebná pomoc. Napadnuté uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 26. júna 2025 a v tento deň došlo k jeho výkonu.

5. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu s'ťažovatelia podali ústavnú s'ťažnosť (4. júla 2025), ktorú ústavný súd uznesením sp. zn. I. ÚS 519/2025 z 3. septembra 2025 odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie, pretože v čase rozhodovania o ústavnej s'ťažnosti s'ťažovatelia podali proti uvedenému uzneseniu dovolanie.

6. Ako už bolo uvedené, súbežne s ústavnou s'ťažnosťou s'ťažovatelia uplatnili proti napadnutému uzneseniu krajského súdu i mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie (25. augusta 2025). Najvyšší súd napadnutým uznesením dovolacie konanie zastavil podľa § 161 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) pre neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky (zánik

neodkladného opatrenia). V dôvodoch rozhodnutia ozrejmil, že neodkladné opatrenie bolo nariadené na presne vymedzený čas, a to na dobu 3 mesiacov. Uplynutím tejto doby, dňa 26. septembra 2025, zanikli právne účinky napadnutého uznesenia krajského súdu v zmysle § 333 CSP. V čase, keď vec napadla najvyššiemu súdu, už neexistovalo vykonateľné rozhodnutie, ktoré by upravovalo práva a povinnosti účastníkov konania a ktoré by mohlo byť predmetom dovolacieho preskúmania. Odpadnutie predmetu dovolacieho konania predstavuje podľa názoru najvyššieho súdu neodstrániteľnú prekážku konania, pre ktorú nemohol pokračovať v konaní a meritórne sa zaoberať dovolacími námietkami sťažovateľov.

## II.

### Argumentácia sťažovateľov

7. Sťažovatelia vidia porušenie svojich práv v tom, že o odvolaní okresnej prokuratúry rozhodol krajský súd bez toho, aby im predtým doručil odvolanie na vyjadrenie, tak ako to vyplýva z § 329 ods. 1 druhej vety CSP v spojení s § 2 ods. CMP. Takýmto postupom krajský súd zmaril sťažovateľom i matke maloletého právo vyjadriť sa k odvolaniu pred rozhodnutím odvolacieho súdu, čo je porušením princípu rovnosti zbraní a práva na kontradiktórne konanie. Porušenie procesných práv je o to závažnejšie, že krajský súd autoritatívne a invazívne zasiahol do osobnej slobody maloletého zaručenej čl. 17 ods. 1 ústavy a čl. 5 ods. 1 dohovoru, do práva sťažovateľa na rodinný a súkromný život, ako aj do práva na jeho rešpektovanie a do práv podľa čl. 9 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa.

8. Porušenie svojich práv sťažovatelia dávajú do súvisu i s nedostatočným a nepreskúmateľným odôvodnením napadnutého uznesenia. Odvolací súd podľa nich len veľmi stroho, nedostatočne, zjavne svojvoľne a v príkrom rozpore s vykonaným dokazovaním odôvodnil nariadenie neodkladného opatrenia. Sú toho názoru, že z dôkazov zabezpečených do súdneho spisu vôbec nevyplýva, že by existovala závažná hrozba alebo narušenie života maloletého, jeho zdravia, prípadne priaznivého vývoja. O neexistencii závažnej hrozby svedčí aj to, že po prepustení z cely policajného zaistenia 20. júla 2025 sa maloletý zdržiaval doma u svojich rodičov, pričom ich spoložitie bolo bezproblémové, nedochádzalo k žiadnemu sebapoškodzovaniu ani k iným skutočnostiam, ktoré by mali za následok dôvodnosť postupu podľa § 365 ods. 1 CMP. Pre úplnosť dodávajú, že maloletý bol orgánmi činnými v trestnom konaní viac ako 46 hodín nezákonne pozbavený osobnej slobody, keď nedodržali postup podľa § 85 ods. 4 Trestného poriadku, v dôsledku čoho bol maloletý príkazom sudcu prepustený na slobodu. Podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa preto skôr javí ako snaha o konvalidáciu závažných procesných pochybení pri zadržaní maloletého podľa Trestného poriadku, čo však nie je účelom neodkladného opatrenia.

9. V čase rozhodovania krajského súdu bola zabezpečená starostlivosť o maloletého, žil v usporiadanej domácnosti s rodičmi, ktorí spolupracujú v otázkach výchovy maloletého so všetkými orgánmi verejnej moci, a tak celom zjavne neboli dané legálne dôvody na zásah do práv sťažovateľov a matky maloletého. Sťažovatelia sú toho názoru, že krajský súd:

- sa nijako nevysporiadal so skutočnosťou, či u maloletého aj v čase jeho rozhodovania pretrvávali výchovné problémy, a najmä či boli v takej intenzite, aby odôvodňovali postup podľa § 365 CMP,
- nekonkretizoval dôkazy, z ktorých mala vyplývať potreba pre taký postup,

- neuviedol, aké výchovné problémy sa u maloletého mali stupňovať a na základe akej skutočnosti mal za osvedčené, že maloletý sa samopoškodzuje.

10. Pre úplnosť sťažovatelia uviedli, že maloletému nebolo ku dňu rozhodovania krajského súdu právoplatne vznesené obvinenie pre skutok prezentovaný okresnou prokuratúrou, a preto sa nemôžu ubrániť dojmu, že celá kauza je umelo zveličená.

11. Rozdelenie rodiny predstavuje podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) veľmi závažný zásah do rodinného života a takéto opatrenie sa musí opierať o dostatočne závažné a pádne argumenty, motivované záujmom dieťaťa (Scozzari a Giunta proti Taliansku, rozsudok Veľkého senátu z 13. júla 2000, č. 39221/98 a 41963/98, ods. 148). Dôvody na takýto zásah musia byť skutočne závažné, aby bol zásah proporcionálny. Odobranie detí do náhradnej starostlivosti považuje ESLP za zďaleka najextrémnejšie opatrenie a spravidla vyžaduje, aby vnútroštátne orgány prijali iné opatrenia, pokiaľ môžu dosiahnuť sledovaný účel (Kutzner proti Nemecku, rozsudok z 29. februára 2002, č. 46544/99, ods. 75). Splnenie týchto požiadaviek pre legitímnosť a proporcionalitu zásahu do práva rodičov a dieťaťa na rodinný a súkromný život z napadnutého uznesenia krajského súdu vôbec nevyplýva.

12. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu sťažovatelia poukazujú na to, že neboli splnené podmienky na zastavenie dovolacieho konania. Zánik neodkladného opatrenia, t. j. zánik účinnosti rozhodnutia nie je procesnou podmienkou konania, a preto nemôže zakladať jej neodstrániteľný nedostatok. Preto neboli splnené znaky hypotézy právnej normy podľa § 161 ods. 2 CSP. Najvyšší súd postupoval v rozpore s vlastnou ustálenou rozhodovacou praxou a poukázali na rozhodnutie publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky pod č. R/21/2022. Z neho analogicky vyvodzujú, že zánik neodkladného opatrenia v dôsledku uplynutia času má byť dôvodom na odmietnutie dovolania, nie na zastavenie dovolacieho konania. Ak najvyšší súd nerozhodol o podanom dovolaní, porušil práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

13. Požiadavka vydania rozhodnutia o dovolaní nie je samoúčelná, keďže môže zohrávať zásadný význam pri posudzovaní plynutia zákonnej lehoty na podanie ústavnej sťažnosti. Prípadné meritórne preskúmanie dovolania a vydanie zrušujúceho rozhodnutia dovolacieho súdu by bolo relevantným podkladom na prípadné uplatnenie nároku na náhradu škody voči štátu.

### III.

#### **Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti**

##### **3.1. K namietanému porušeniu práv sťažovateľov napadnutým uznesením krajského súdu:**

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka o porušení práv sťažovateľov napadnutým uznesením krajského súdu o nariadení neodkladného opatrenia, v zmysle ktorého bol maloletý sťažovateľ dočasne zverený do starostlivosti diagnostického centra. Sťažovatelia s napadnutým uznesením nesúhlasia, považujú ho za nedostatočne odôvodnené a atakujú aj čistotu procesného postupu, ktorý predchádzal jeho vydaniu.

15. Prv než ústavný súd pristúpi k preskúmaniu napadnutého uznesenia krajského súdu, považuje za potrebné zosumarizovať niektoré významné procesné skutočnosti, ktoré majú vplyv

na posúdenie tejto veci z ústavnoprávneho hľadiska. Tou najpodstatnejšou je skutočnosť, že napadnutým uznesením bolo nariadené neodkladné opatrenie na presne vymedzený čas – dobu troch mesiacov od umiestnenia maloletého sťažovateľa do starostlivosti diagnostického centra. K výkonu rozhodnutia došlo 26. júna 2025. Účastníkom konania tak bolo celkom zrejmé, že lehota troch mesiacov uplynie 26. septembra 2025.

16. Proti napadnutému uzneseniu o neodkladnom opatrení sťažovateľa podali dovolanie 25. augusta 2025. Po zabezpečení potrebných procesných úkonov (doručení vyjadrení účastníkov konania) bol spis predložený najvyššiemu súdu 6. októbra 2025, teda po zániku účinkov neodkladného opatrenia, na základe čoho najvyšší súd zastavil dovolacie konanie. Hoci dovolanie bolo možné podať aj skôr (ihneď po doručení napadnutého uznesenia krajského súdu) a tým zabezpečiť dostatočný časový priestor na rozhodovanie dovolacieho súdu, nič to nemení na tom, že dovolanie ako také bolo podané v zákonom stanovenej lehote a v čase jeho podania bolo prípustným právnym prostriedkom ochrany práv sťažovateľov. Skutočnosť, že sa v dovolacom konaní nedočkali meritórneho rozhodnutia, im nemožno pričítať na ťarchu.

17. Vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu je teda potrebné zdôrazniť, že ide o včasne podanú ústavnú sťažnosť, pretože podľa § 124 zákona o ústavnom súde ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku. Začiatok plynutia lehoty na podanie ústavnej sťažnosti by nebolo možné predĺžiť iba v prípade, ak by bol mimoriadny opravný prostriedok proti napadnutému uzneseniu vylúčený, resp. neprípustný zo zákona [napr. § 422 CSP, § 76 Civilného mimosporového poriadku, § 439 ods. 2 a 3 Správneho súdneho poriadku, § 371 ods. 7, § 382 písm. f) Trestného poriadku] (porov. *Macejková, I., Bárány, E., Baricová, J., Fiačan, I., Holländer, P., Svák, J. a kolektív. Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2020. s. 937.*), čo nebol tento prípad.

18. Ústavný súd sa preto podrobne oboznámil s napadnutým uznesením (vrátane obsahu spisového materiálu, ktorý si zabezpečil ešte v konaní vedenom na ústavnom súde pod sp. zn. I. ÚS 519/2025) a skúmal, či jeho odôvodnenie signalizuje potenciálnu arbitrárnosť v aplikácii príslušných právnych noriem vo väzbe na konkrétne skutkové okolnosti veci, ktoré by mohlo založiť porušenie označených ústavných práv sťažovateľov. Pritom zdôrazňuje, že posudzovanie podmienok na vydanie, resp. zrušenie neodkladného opatrenia je predovšetkým vecou všeobecných súdov (čl. 142 ústavy). Ústavný súd pristupuje k prieskumu súdnych rozhodnutí v týchto právnych veciach zvlášť zdržanlivo, pretože rozhodovanie v nich sa odvíja od zisťovania a posudzovania skutkových okolností a otázok pred všeobecnými súdmi, ktoré ústavný súd s ohľadom na svoje postavenie nemôže nahrádzať. Práve všeobecné súdy totiž majú vzhľadom na svoju nezastupiteľnú osobnú skúsenosť vyplývajúcu z bezprostredného kontaktu s účastníkmi konania a inými osobami zúčastnenými na konaní a z ich znalosti rodinnej situácie vytvorené najlepšie podmienky na vykonanie dokazovania, zistenie skutočného stavu veci (§ 35 CMP) a spravodlivé rozhodnutie vo veci reflektujúce predovšetkým najlepší záujem maloletého dieťaťa a v súlade s čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa [porovnaj uznesenia Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 1551/20 z 23. 6. 2020 a sp. zn. III. ÚS 1283/20 zo 16. 6. 2020, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Bronda proti Taliansku z 9. 6. 1998, č. sťažnosti 22430/93, bod 59].

19. Bez ohľadu na uvedené ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že aj v konaní o návrhu na nariadenie či zrušenie neodkladného opatrenia musia byť rešpektované minimálne požiadavky, ktoré tvoria podstatu základného práva na súdnu ochranu. Rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia musí mať predovšetkým rovnako ako iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť primeraným spôsobom odôvodnené.

20. Ústavný súd po preskúmaní napadnutého uznesenia v kontexte obsahu spisu dospel k názoru, že napadnuté uznesenie krajského súdu nenesie také známky zjavnej svojvôle, aby vyžadovalo zásah ústavného súdu. Krajský súd ústavne akceptovateľným spôsobom objasnil skutkový základ veci a aplikáciu právnej úpravy neodkladného opatrenia, ktorá nie je v rozpore s jej zmyslom a účelom. Všetky skutkové tvrdenia svedčiacie o dlhodobu pretrvávajúcich výchovných problémoch maloletého, ktoré boli v danom prípade dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia, sú podložené listinami, ktoré okresná prokuratúra pripojila k návrhu. Išlo sa o písomné správy a charakteristiky na maloletého zo školy, z ÚPSVaR, z Centra pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Banská Bystrica, správu psychológa a uznesenie o vznesení obvinenia, na ktoré poukázal i krajský súd. Hoci sa závery krajského súdu opierajú o pomerne stručné odôvodnenie, možno ho považovať za dostatočné na to, aby z neho (za súčasnej opory v predložených listinných dôkazov) bolo možné zistiť dôvody nariadenia neodkladného opatrenia. To v plnej miere zodpovedá skutočnosti, že ide o odôvodnenie rozhodnutia, ktoré reaguje výlučne na skutočnosti podstatné pre posúdenie splnenia zákonných predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia. Je vecou všeobecných súdov, aby vyhodnotili splnenie zákonných podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia, pričom do vyhodnotenia dôvodnosti jeho nariadenia, ktoré je založené primárne na skutkových otázkach, ústavný súd zásadne nie je oprávnený zasahovať alebo právny názor všeobecného súdu nahrádzať svojím uvážením.

21. Napokon ani v namietanom procesnom postupe krajského súdu, ktorý rozhodol bez vyjadrenia sťažovateľa a matky maloletého, ústavný súd nenašiel pochybenia spočívajúce v takom procesnom excese, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého procesu. Civilný mimosporový poriadok upravuje osobitné druhy neodkladných opatrení, ktoré sú špecifické svojou lehotou na rozhodnutie súdu, momentom vykonateľnosti a podobne. Je to dôsledkom zvýšenej protektívnej funkcie, ktorá sa prejavuje skrátenými lehotami na rozhodnutie, zohľadnením osobitnej vykonateľnosti uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia, ako aj osobitným režimom doručovania, pretože vo veciach maloletých je iba rýchla ochrana ochranou účinnou a efektívnou. Pri neodkladnom opatrení nariadenom podľa § 365 CSP, tak ako to bolo v prípade maloletého sťažovateľa, súd rozhoduje do 24 hodín od doručenia návrhu, pričom v tejto lehote musí svoje rozhodnutie aj vyhotoviť.

22. Hoci zo zákona (§ 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s § 2 ods. 1 CMP) nie je pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia *en bloc* vylúčené aj vyjadrenie účastníkov konania, záujem na zvýšenej protektívnej ochrane maloletého v režime § 365 CMP funkčne prepojený s osobitne skrátenou lehotou (24 hodín) nevytvára a ani objektívne nemôže vytvoriť priestor na zachovanie princípu rovnosti zbraní a plnohodnotné dokazovanie. Proces dokazovania nahrádza proces osvedčovania, resp. rozumného spravdepodobňovania rozhodujúcich

skutočností na základe dostupných dôkazných prostriedkov. Uprednostnenie rýchlej procesnej ochrany je legitímnym a zákonným zásahom do princípu rovnosti strán v konaní (I. ÚS 24/2025).

23. Námietky sťažovateľov tak nie sú spôsobilé založiť ústavnú neudržateľnosť napadnutého uznesenia.

24. Ústavný súd vníma citlivosť celej veci ako aj nesúhlas sťažovateľov s tak radikálnym krokom týkajúcom sa maloletého akým bolo jeho dočasné zverenie do diagnostického centra. Zámerom komplexnej odbornej diagnostiky však nebolo potrestať maloletého za poruchové správanie ale v jeho záujme nastaviť ďalšie opatrenia, ktoré by zodpovedali jeho potrebám, keďže všetky ostatné (miernejšie) prostriedky nevedli k náprave. Ústavný súd nepochybuje o snahe krajského súdu dospieť k rozhodnutiu v najlepšom záujme maloletého tak ako to má na mysli čl. 4 CMP. V tomto smere nemôže nahrádzať právomoc všeobecných súdov, pretože jeho úlohou nie je nanovo vyhodnocovať skutkové a právne okolnosti prípadu a nahradiť závery všeobecných súdov svojím vlastným názorom tak ako to očakávajú sťažovatelia, a to obzvlášť v prípade, ak neodkladné opatrenie zaniklo ešte pred doručením tejto ústavnej sťažnosti, ale presvedčiť sa, že závery všeobecných súdov neboli prejavom svojvôle, ktorá by mohla mať za následok porušenie práv sťažovateľov, k čomu s prihliadnutím na vyššie uvedené závery v okolnostiach danej veci nedošlo.

25. Keďže ústavný súd nezistil, že by závery krajského súdu premietnuté do napadnutého uznesenia boli svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či v nesúlade s platnou právnou úpravou, pričom odôvodnenie napadnutého uznesenia je primerané tomu, že išlo o rozhodnutie o neodkladnom opatrení, odmietol ústavnú sťažnosť v tejto časti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde, z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

### **III.2. K namietanému porušeniu práv sťažovateľov napadnutým uznesením najvyššieho súdu:**

26. Predmetom tejto časti ústavnej sťažnosti je námietka sťažovateľov o porušení ich práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením najvyššieho súdu. Procesný postup najvyššieho súdu spočívajúci v zastavení dovolacieho konania podrobujú kritike, pretože naň neboli splnené podmienky. Zánik účinnosti neodkladného opatrenia nie je podľa ich názoru procesnou podmienkou a nemôže zakladať jej neodstrániteľný nedostatok.

27. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

28. Všeobecný súd v zásade nemôže porušiť základné právo na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ak koná vo veci v súlade s procesnoprávnymi predpismi upravujúcimi jeho postup v civilnom sporovom konaní. Právo na súdnu ochranu sa v civilnom sporovom konaní účinne zaručuje vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, čo platí pre všetky konania vrátane dovolacieho (§ 419 a nasl. CSP). Keďže posudzovanie splnenia podmienok dovolacieho konania je zásadne v právomoci najvyššieho súdu, s ohľadom na argumentáciu sťažovateľov v ich ústavnej sťažnosti sa úloha ústavného súdu v tejto časti obmedzila na posúdenie, či najvyšší súd ústavne akceptovateľným spôsobom vysvetlil dôvody, ktoré ho viedli k zastaveniu dovolacieho konania.

29. Ústavný súd preskúmal odôvodnenie napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, ktorého podstatu zhrnul v rámci bodu 6 tohto uznesenia a o jeho ústavnej udržateľnosti nemá pochybnosti. V tejto súvislosti považuje za potrebné zdôrazniť, že základné právo na spravodlivé súdne konanie je „výsledkové“. Z toho vyplýva, že pri skúmaní, či (ne)došlo k zásahu do tohto práva treba mať na zreteli proces ako celok (III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06, II. ÚS 155/08). Určujúci z tohto hľadiska nie je jednotlivý úkon súdu alebo niektorá časť súdneho konania (ako celku); kľúčový význam má jeho výsledok.

30. Neodkladné opatrenie v danej veci bolo nariadené na presne vymedzený čas, ktorý v priebehu dovolacieho konania uplynul, čo vo svojich dôsledkoch znamenalo, že neodkladné opatrenie bez ďalšieho zaniklo *ex lege*. Zánik účinkov neodkladného opatrenia sa viaže na objektívnu právnu skutočnosť, ktorou je uplynutie času. Platný a účinný Civilný sporový poriadok nedáva odpoveď na to, ako má dovolací súd postupovať a rozhodnúť, ak v dovolacom konaní uplynie doba trvania neodkladného opatrenia a dovolaním napadnuté uznesenie o neodkladnom opatrení zanikne. Najvyšší súd to vyhodnotil tak, že v čase, keď mu vec napadla už neexistovalo vykonateľné rozhodnutie, ktoré by upravovalo práva a povinnosti účastníkov konania a ktoré by mohlo byť predmetom dovolacieho preskúmania. V zániku neodkladného opatrenia identifikoval neodstrániteľný nedostatok procesnej podmienky, pre ktoré konanie zastavil. Sťažovatelia sa s týmto procesným postupom nestotožňujú a tvrdia, že zánik neodkladného opatrenia v dôsledku uplynutia času mal byť dôvodom na odmietnutie dovolania, nie na zastavenie dovolacieho konania.

31. Ústavný súd zastáva názor, že v okolnostiach danej veci nie je podstatné určiť, ktorý z odlišných právnych názorov je správny. Podstatným pre posúdenie veci z ústavnoprávneho hľadiska je fakt, že sťažovatelia sa zhodujú s najvyšším súdom vo výsledku (dôsledkoch) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktorým je nemožnosť preskúmať v dovolacom konaní zaniknuté (právne už neexistujúce) uznesenie, a to bez ohľadu na to, či došlo k zastaveniu dovolacieho konania alebo by bolo dovolanie odmietnuté. Obe formy rozhodnutia vylučujú meritórne preskúmanie dovolania a vo svojich účinkoch vedú k rovnakému výsledku. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej sa napadnuté rozhodnutie zásadne nezrušuje preto, aby sa formálne zopakoval proces, ak výsledok konania nemôže priniesť pre sťažovateľa priaznivejšie rozhodnutie (m. m. III. ÚS 246/2018, III. ÚS 152/2019), čo je nepochybne aj tento prípad. Procesný postup najvyššieho súdu sa ústavnému súdu nejaví ako ústavne neudržateľný, osobitne s prihliadnutím na výsledok konania ako celku, čo ho vedie ku konštatovaniu, že napadnutým uznesením nedošlo k porušeniu základného práva sťažovateľov na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie v ich materiálnom zmysle. Preto aj v tejto

časti odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľov podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

32. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľov uvedenými v petite ich ústavnej sťažnosti nezaoberal, keďže ich posudzovanie je viazané na vyslovenie porušenia označených práv a slobôd, k čomu v tomto prípade nedošlo.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 12. februára 2026**

**Miroslav Duriš**  
**predseda senátu**